

طرح مدیریت تعارض منافع فردی با منافع عمومی کشور

فصل اول: کلیات

بخش اول: تعاریف و مشمولان

ماده ۱- واژگان و اصطلاحات به کار رفته در این قانون دارای معانی مشروح زیر است:

الف- تعارض منافع: موقعیت و شرایطی که منفعت شخصی مشمولان این قانون در مقام انجام وظایف یا اعمال اختیارات قانونی آنان در

تعارض با منافع عمومی جامعه قرار میگیرد و میتواند انجام بیطرفانه و بدون تبعیض وظایف مذکور را مانع شود.

ب- مدیریت تعارض منافع: کلیه اقدامات و تدابیر الزمی که مطابق قانون برای پیشگیری از بروز تعارض منافع و ممانعت از ترجیح

منافع شخصی بر منافع عمومی و رفع یا کاهش تاثیرات سوء موقعیتهای تعارض منافع اتخاذ میشود.

پ- منفعت شخصی: حق، امتیاز یا منفعتی اعم از مالی یا غیر مالی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم تماماً یا جزئاً عاید شخص یا یکی

از اشخاص موضوع ماده (۲) این قانون شود یا زبانی را از آنها دفع نماید.

ت- بستگان: منظور از بستگان در ای قانون پدر، مادر، فرزند، برادر، خواهر، همسر، عروس و داماد اشخاص مشمول میباشد و فرزند خوانده

نیز از نظر قرابت در حکم فرزند است.

ث- هدیه: هرگونه کالا یا خدمات دارای ارزش مادی یا غیر مادی اعم از پول یا کارت هدیه، اشیاء، تسهیلات، انواع امتیازات و مجوزها،

معافیتها و نظایر آنها، ابراء و تخفیف یا تقسیط بدهی تحت هر عنوان مستقیم یا غیر مستقیم دریافت شده باشد هدیه محسوب میشود.

ماده ۲- اشخاص مشمول موقعیت تعارض منافع، اشخاص حقیقی که در مقام انجام وظایف یا اعمال اختیارات قانونی، باید درباره بخشی از

منافع عمومی به نحو بی طرفانه و بدون تبعیض تصمیم گیری نمایند عبارتند از:

الف- اشخاص مشمول ماده (۱۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و همپرازان آنها و کلیه روسا و مدیران شاغل در دستگاههای موضوع ماده (۲۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به عالوه رؤسا و مدیران وزارت اطلاعات، سازمان انرژی اتمی و دیوان محاسبات کشور.

ب- رؤسا، مدیران، اعضای هیأت علمی و اساتید، هیات مدیره کلیه مؤسسات مأمور به خدمات عمومی که طبق قانون عهده دار یک یا چند امر عمومی میباشند مانند کانون وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، سازمان نظام مهندسی، اتاقهای بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاقهای اصناف، اتاقهای تعاون، دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاههای دولتی و مراکز پژوهشی و مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی و همچنین مدارس و بیمارستانها و مؤسسات اعتباری و شرکت های بیمه ای غیر دولتی و بانک های خصوصی و صندوقهای بازنشستگی کشوری

ماده ۳- موارد زیر از مصادیق تعارض منافع محسوب میشود:

الف- شخص مشمول این قانون یا بستگان او از نظر مالی یا حرفه ای یا شغلی از تصمیم، اقدام یا دستور مورد نظر برخلاف ضوابط و مقررات منتفع شود.

ب- شخص مشمول این قانون از شخصی که در نتیجه تصمیم، اقدام یا دستور مورد نظر منتفع میشود ظرف یک سال پیش یا پس از تصمیم یا اقدام یا دستور، هدیه یا کمک یا مساعدت مالی یا امتیازی دریافت کرده یا بکند.

پ- شخص مشمول این قانون به شخصی که درباره او تصمیم میگیرد یا اقدام صورت میدهد یا دستور صادر میکند، بدهکار بوده یا از او طلب داشته باشد، به نحوی که در آن تصمیم یا اقدام یا دستور بر خلاف ضوابط و مقررات تأثیر بگذارد.

ت- بین شخص مشمول این قانون یا بستگان او و شخصی که در نتیجه تصمیم، اقدام یا دستور مورد نظر، منتفع یا متضرر میشود دعوی مدنی یا کیفری در جریان باشد یا اگر در سابق مطرح بوده از تاریخ صدور رأی قطعی، بیش از دو سال نگذشته باشد.

ث-وظایف نظارتی یا محاسباتی متوجه خود شخص مضمولای قانون یا اموال او یا بستگان یا شرکتهای و مؤسساتی باشد که وی در آن به هر میزان سهم دارد یا خود او یا بستگان او مدیرعامل یا عضو هیأت مدیره آن شرکت و مؤسسه باشند یا بخشی از سرمایه آن شرکت یا مؤسسه متعلق به خود وی یا بستگان او باشد.

ج-شخص عهده دار وظایف نظارتی یا محاسباتی، همزمان عضو یا بازرس یا حسابرس یا مشاور شخص حقوقی مورد نظارت یا محاسبه باشد.

چ-شخص عهده دار وظایف نظارتی یا محاسباتی قبلاً در خصوص موضوع با سمت دیگری رسیدگی یا رسماً اعلام نظر کرده باشد.

۲- شخص مضمول این قانون با وجود منفعت شخصی، نسبت به گزینش، انتخاب، امتحان، داوری، اجرای یک مسابقه، آزمون یا رقابت و هر نوع احراز صلاحیت اقدام کند.

ماده ۴- موارد رد دادرس و تعارض منافع اشخاص در بخش خصوصی جز در موارد مذکور در این قانون از شمول این قانون خارج بوده و تابع قوانین و مقررات مربوط است.

بخش دوم:مسئولیت اجرای قانون

ماده ۵-مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این قانون، بر عهده سازمان بازرسی کل کشور، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه خواهد بود.

تبصره-مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این قانون در مورد نمایندگان مجلس شورای اسلامی بر عهده هیأت نظارت بر رفتار نمایندگان و درمورد قضات بر عهده دادسرای انتظامی قضات میباشد.

ماده ۶-سازمان بازرسی کل کشور مکلف است سالانه گزارش جامعی در خصوص شناسایی و ارزیابی موقعیتهای تعارض منافع در نهادهای موضوع این قانون تهیه نموده و ضمن ارائه به عالی ترین مقام نهاد مذکور و روسای قوا، آن را بدون ذکر نام در دسترس عموم قرار دهد.

ماده ۱-مضمولی این قانون (مصرح در ماده ۲) موظفند در ابتدای دوره تصدی و در بازه های زمانی یکساله، اطلاعات ذیل را درباره دوازده ماه منتهی به تاریخ تکمیل فرم در سامانه های اعلامی موجود از سوی دستگاههای اجرائی ذیربط که تحت نظارت بالای مقام هر دستگاه فعالیت میکند بارگزاری نمایند. نظارت و پایش این اطلاعات بر عهده وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه و سازمان بازرسی کل کشور

میباشد.

الف- فهرست هرگونه دارایی شامل اموال منقول و غیرمنقول، سهام، سرمایه گذاریهای مالی داخلی و خارجی، سپرده های موجود در بانکها، مؤسسات مالی و صندوقها، وسایل حمل و نقل، اوراق بهادار و فلزات گرانبها و دیگر داراییها به ارزش ریالی یک میلیارد ریال.

ب- فهرست هرگونه دارایی که درآمد حاصل از آن به ارزش بالی یکصد میلیون ریال در ماه باشد.

پ- فهرست هرگونه درآمد به ارزش بالی یکصد میلیون ریال در ماه به علاوه منبع درآمد.

ت- فهرست هرگونه تراکنش مالی به ارزش بالی یک میلیارد ریال

ث- فهرست هرگونه دریافت یا اعطای دیون به ارزش بالی یک میلیارد ریال بهالوه مدت زمان بازپرداخت و نرخ بهره

ج- اطلاعات سجلی خود و بستگان و اعالم وضعیت تابعیت مشمول

تبصره- مبالغ مندرج در این ماده سالانه بر اساس نرخ تورم اعلامی از سوی بانک مرکزی جمهوری

اسلامی ایران بروز رسانی و توسط سازمان

بازرسی کل کشور اطلاع رسانی خواهد شد.

فصل دوم: قواعد اختصاصی مدیریت تعارض منافع

بخش اول: مشارکت در فرآیندهای تصمیمگیری رسمی اثرگذار بر منافع خصوصی

ماده ۸- کلیه اشخاص مشمول این قانون در صورتی که با یکی از موارد تعارض منافع مندرج در این قانون مواجه شوند باید حسب مورد از

شرکت در جلسه مربوطه یا رأیگیری خودداری نمایند. در صورت عدم خودداری و حضور وی، ای امر باید با ذکر علت در صورتجلسه قید

شود و با رعایت قانون انتشار و دسترسی آزادانه بهاطلاعات مصوب ۱۳۸۸/۵/۳۱ بهاطلاع عموم برسد. هر یک از اعضای جلسه میتوانند

تعارض منافع سایر اعضای حاضر در جلسه را به منظور اجرای حکم ای ماده تذکر دهند.

تبصره ۱- کلیه مشمولی این قانون که در جلسات شرکت میکنند باید قبل یا حی برگزاری هر جلسه

وضعیت تعارض منافع خود را به رئیس

و اعضای جلسه اطلاع دهند. چنانچه وضعیت اشخاص دارای تعارض منافع در یک جلسه به گونه ای باشد

که موجب تعطیلی جلسه شود یا جلسه را از اکثریت بیاندازد یا معلق یا معوق کند مراتب به اطلاع مقام مافوق مربوطه خواهد رسید و در جلسه بعدی نسبت به موضوع تصمیم گیری خواهد شد.

تبصره ۲- چنانچه برخالف ای قانون تصمیمی اتخاذ شود از تاریخ کشف تخلف، آن تصمیم بی اعتبار است و باید مجدداً تصمیم گیری شود

و مسؤولیت مدنی ناشی از پیامدهای ای بی اعتباری بر عهده شخصی است که با وجود اطلاع از ممنوعیت در رای گیری شرکت کرده و یا اذن شرکت در جلسه را صادر نموده است. همچنین متخلف به انفسال از دو تا پنج سال از خدمات دولتی و عمومی و یا سلب عضویت از مرجع مرتبط و جزای نقدی تا دو برابر ارزش ریالی تصمیم متخذه محکوم خواهد شد.

ماده ۲- مضمون این قانون که خود و یا بستگان آنها در شرکتها یا مؤسسات خصوصی سهامدار هستند یا مسؤولیت مدیرعاملی، عضویت در هیأت مدیره یا هیأت نظارت، هیأت مؤسس، بازرسی، حسابرسی، مشاوره و نمایندگی شرکت را برعهده دارند، نمیتوانند طرف قرارداد با دستگاهی که اشخاص مضمون در آنها اشتغال دارند و به هر نحو در فرآیند انعقاد قرارداد تأثیرگذار باشند، قرار گیرند. در صورت نقض مقررات این ماده عالوه بر دو تا پنجسال انفسال از خدمات دولتی و عمومی به جزای نقدی از یک تا دو برابر ارزش ریالی آن قرارداد محکوم میشوند.

3

در صورتی که مضمونان به هر نحو اعم از عزل، استعفا و خاتمه مدت مسؤولیت از سمت خود -تبصره برکنار شوند، حکم این ماده تا سه سال پس از اتمام مسؤولیت وی مجری خواهد بود.

کلیه اشخاصی که به موجب قوانی و مقررات، انجام وظیفه ای از قبیل صدور هر نوع گواهی یا -ماده ۱۱ مجوز یا سند یا اوراقبر عهده آنها

گذاشته شده است در صورت مواجه بودن با تعارض منافع، باید موضوع را به مقام مافوق خود کتباً گزارش کنند. مقام مافوق در صورت تأیید باید رسیدگی به موضوع را به شخص دیگر ارجاع دهد یا در صورت وجود واحدهای مشابه، متقاضی را به نزدیکتری واحد صدور گواهی یا مجوز معرفی کند. چنانچه مقام مافوق نیز با تعارض منافع مواجه باشد ارجاع به نزدیکتری واحد الزامی است. در صورت نبود شخص یا واحد دیگر، باید درخواست متقاضی بررسی و اتخاذ تصمیم انجام شود و موضوع تعارض در سابقه امر درج یا صورتجلسه گردد. در صورت نقض مقررات این ماده علاوه بر لغو یا ابطال مجوز، تصمیم یا گواهی صادره، مرتکب به انفصال از خدمات دولتی و عمومی به مدت دو تا پنج سال محکوم خواهد شد.

چنانچه متقاضی مجوز، تصمیم یا گواهی صادره از موضوع تعارض بیاطالع باشد؛ جبران خسارات -تبصره احتمالی وارده ناشی از ابطال، عهده مسؤولان تصمیمگیر مطلع از موقعیت تعارض منافع خواهد بود.

درخواست یا قبول هر یک از سمتهای مشاوره، حسابرسی، نمایندگی، عضویت در هیأت‌مدیره یا -ماده ۱۱ هیأت مؤسس و بازرسی توسط مشمولان ۱۱ قانون در دستگاهها، سازمانها، مؤسسات، شرکتهای سایر مراکز مشابه و متناظر اعم از عمومی یا خصوصی که از نظر در موضوعی یا اهداف با محل اشتغال اولیه مشمولان این قانون، همانی یا شباهت دارند، ممنوع میباشد صورت تخلف، عالوه بر عودت حقوق و مزایای سمت ثانویه، به دو تا پنجسال انفصال از خدمات دولتی و عمومی محکوم میشوند.

بخش دوم: تصدی مشاغل همزمان تصدی هم زمان اشخاص مشمول ای قانون به عنوان رئیس یا مدیرعامل یا عضو هیات مدیره -ماده ۱۲ انواع مختلف شرکتهای خصوصی ممنوع است. تصدی سایر مشاغل و سمتها در موضوعات داخل در قلمروی خدمتی یا فعالیت آنان که

ارتباط مستقیم با وظایف قانونی آنان

دارد نیز ممنوع است و هرگاه ای اشخاص در حی انجام وظیفه با تعارض منافع مواجه گردند باید مطابق مقررات ای قانون اقدام کنند.

مصادیقی از تصدی مشاغل همزمان که به تصریح قانون مجاز دانسته شده از شمول این ماده -تبصره ۱- مستثنی هستند.

اشخاص مشمول صدر این ماده باید ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، از شغل -تبصره ۲- رسمی خود یا اشتغال خصوصی یا

عمومی ثانویه استعفاء نمایند. در صورت اشتغال همزمان علاوه بر استرداد وجوهی که از دستگاه یا سازمان متبوع دریافت کرده، در مرتبه

نخست به دو تا پنج سال انفصال از خدمات دولتی و عمومی و در مرتبه دوم به انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی محکوم میشوند.

بخش سوم: سهامداری در شرکتهای خصوصی

اشخاص مشمول این قانون تنها در صورتی میتوانند سهامدار یا شریک در شرکتهای خصوصی -ماده ۱۳- باشند که سهام آنها بیشتر از پنج

درصد (۵۵) کل سهام، آورده یا سهامالشرکه شرکت نباشد. مازاد بر این میزان، باید کتباً به مقام مافوق اطلاع داده شود.

ماده (۲) این قانون به «الف» سهامداری یا شراکت در شرکتهای تجاری برای اشخاص مشمول بند-تبصره هر نحو ممنوع بوده و مشمول

موظف به واگذاری آن ظرف مدت سه ماه پس از اشتغال یا انتصاب، به شخص دیگری غیر از بستگان، شرکا و نمایندگان میباشد، در غیر

اینصورت چنانچه به هر دلیل امکان واگذاری وجود نداشته باشد شخص مشمول مستعفی شناخته میشود.

بخش چهارم: تابعیت مضاعف

کسب تابعیت مضاعف برای مشمولین این قانون به هر نحو ممنوع است. چنانچه تا قبل -ماده ۱۴-

از لازمالاجرا شدن این قانون افراد دارای

تابعیت مضاعف در نهادهای مشمول ای قانون به هر نحو اشتغال داشته باشند مکلفند ظرف یکماه وضعیت تابعیتی خود را به دستگاه متبوع اطلاع‌رسانی نموده و ظرف شش ماه پس از تصویب ای قانون موظف به ترک تابعیت مضاعف و اعلام آن در سامانه‌های موضوع ماده (۱) این متخلفان از مفاد این ماده به انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی محکوم میشوند. قانون میباشند افرادی که با علم و اطلاع، اشخاص مشمول دارای تابعیت مضاعف را به هر نحوی از قبیل رسمی، -ماده ۱۵ پیمانی، قراردادی یا مشاوره به‌کارگیری یا استخدام کنند، به دو تا پنجسال انفصال از خدمات دولتی و عمومی محکوم میشوند وزارت اطلاعات با همکاری وزارت امور خارجه مکلف است حداکثر ششماه پس از تصویب ای -ماده ۱۶ قانون، تابعیت مضاعف مشمولان ای تمامی دستگاهها، -قانون را کشف کرده و مراتب را به عالیتری مقام دستگاهمتبوع گزارش کند. تبصره سازمانها، شرکتهای، مؤسسات و سایر مراکز مشابه و متناظر میبایست در راستای کشف مدیران دو تابعیتی و اجرای احکام ای قانون همکاری الزم را ارائه کرده و در ای راستا تبادل پایگاههای دادههای اختصاصی خود را صورت دهند.

بخش پنجم: دریافت هدایا

4 پذیرش یا دریافت هرگونه هدیه‌ای از ارباب رجوع یا هر شخصی که فرآیند اقدام یا تصمیم‌گیری -ماده ۱۱ در مورد وی در حال جریان است یا از بستگان یا شرکای آنها توسط مشمولان ای قانون ممنوع بوده و چنانچه اقدام مزبور مشمول عنوان مجرمانه دیگری نباشد عالوه‌بر ضبط هدیه به نفع دولت، مرتکب به دو تا پنجسال انفصال از خدمات دولتی و عمومی و جزای نقدی از یک تا دو برابر ارزش ریالی آن هدیه محکوم دریافت هدیه از طرف دستگاه، سازمان، مؤسسه یا شرکت محل خدمت در قالب پاداش یا -میشود. تبصره تشویق (در صورتی که از نصف

از شمول ای ماده مستثنی است) حقوق و مزایای دریافتی ماهانه بیشتر نباشد

هدیایی که به عنوان تشریفات و در مراسم یا مناسبتها به مقامات اهداء میشود، هدیه به دستگاه - ماده ۱۸

متبوع آنها محسوب شده و با

۱۳۸۱ با اصلاحات و ۱۱/ رعایت ضوابط مذکور در قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۲۱

الحاقات بعدی در اختیار دستگاه

متبوع هدیه گیرنده قرار می گیرد و به نفع آن دستگاه مصرف خواهد شد

بخش ششم: سفرهای خارجی

کلیه مشمولان ای قانون مکلف هستند مشخصه‌های زیر را ناظر به سفرهای خارجی مرتبط با - ماده ۱۲

مسئولیت کاری خود که از تاریخ

ابالغ قانون انجام پذیرفته حداکثر یک ماه پس از اتمام سفر در سامانه های موضوع ماده (۱) این قانون

منتشر و در دسترس عموم قرار دهند

مقصد یا مقاصد سفر - الف

طول مدت سفر - ب

همراهان سفر - پ

علت سفر - ت

محل تأمی هزینه‌های سفر - ث

دستاوردهای سفر - ج

گزارش سفر - چ

هدیایی داده شده یا اخذ شده - ح

صورت‌هزینه هزینه‌های سفر - خ

گزارش سفرهایی که مربوط به امنیت عمومی باشد صرفاً به مقام مافوق ارائه خواهد شد - تبصره

فصل سوم: ضمانت اجراء و دادرسی

در مواردی که در ای قانون ضمانت اجرای خاصی پیشبینی نشده است در صورت نقض هر یک - ماده ۲۱

از احکام این قانون توسط مشمولان،

مجازات انفصال از خدمات دولتی و عمومی از ششماه تا دوسال پیشبینی میشود. این امر مانع از

رسیدگی موضوع در مراجع قضائی در
مواردی که تخلف ارتكابی عنوان مجرمانه دارد نمیباشد.